

Ondernemen én studeren

Een verkorte MBA-opleiding moet zorgen voor meer innovatie en succes in het mkb

Yteke de Jong
Leeuwarden

‘Tekent even een vis’, luidt de opdracht van docent Pieter de Vries aan zijn leerlingen, twaalf ondernemers. Ze doen mee aan de mini-MBA in Leeuwarden, een verkorte mastersopleiding voor ondernemers. In acht avonden worden ze bijgepraat over strategie, organisatie-theorie, leiderschap, personeelsbeleid en financiën.

Vanavond is strategie het onderwerp, want ‘het is oorlog buiten’, aldus docent De Vries, in het dagelijks leven organisatieadviseur. Hij probeert de cursisten met de vis-tekening, die bij iedereen anders is, op een grappige manier duidelijk te maken dat meningen uiteenlopen. Dat kan lastig zijn in een onderneming waar meer dan twee mensen werken. ‘Dan komt politiek om de hoek kijken’, zegt hij. De Vries verhaalt in een razend tempo verder en vergeet door het spuien van al zijn kennis het voorstelrondje van de groep Friezen.

Een van de deelnemers is Theo Jansma, eigenaar van een reclame- en marketingbedrijf. Hij is acht jaar ondernemer. ‘Naast je brood verdienen, leg je de lat elk jaar weer hoger. Zo gaat dat nu eenmaal. Dan is het verstandig om meer kennis op te bouwen.’

Jansma kreeg het ondernemen met de paplepel ingegoten. Zijn vader was vertegenwoordiger bij Unilever (‘mijn kamer vroeger was volgestouwd met Robijn-beren’), maar zijn ooms hadden supermarkten. ‘Er werd thuis altijd over zaken gepraat’, zegt hij. Nu hij zelf acht man personeel heeft, wil Jansma meer leren over management. ‘De avond is voor mij een opfriscursus. Je krijgt een spiegel voorgehouden’, zegt hij.

Tjalling van Balen is al twintig jaar ondernemer. Hij zit nu in het onroerend goed, nadat hij zijn sportzaken van de hand had gedaan. ‘Ik had zestien man personeel. Je bent dan in dat geval dokter, psycholoog en brandweerman als je alle taken uitvoert waarvan de overheid vindt dat je er verstand van moet hebben.’ Van Balen hoopt handvatten te krijgen hoe je als ondernemer groeistruipen kunt opvangen. Hij ziet veel in het onderdeel timemanagement. Prioriteiten stellen is een van zijn verbeterpunten.

De mini-MBA wordt in Friesland georganiseerd door de Rabobank en Piet Regnerus van Jong Bedrijvensnetwerk Fryslân. ‘Ondernemers hebben het druk. “Geen tijd voor”, krijgen we vaak als antwoord op het aanbod om mee te doen aan de cursus’, zegt directeur



Ondernemers terug in de schoolbanken: ‘Je krijgt een spiegel voorgehouden’. Onder: ieder tekent zijn eigen vis.

Foto's: Jeroen van Kooten

bedrijven Jeroen Dijkstra van de Rabobank. ‘Het zijn vaak autodidacten die denken dat ze alles wel weten. In grote organisaties is het normaal dat je een opleiding krijgt tijdens je carrière. Ik doe bijvoorbeeld een MBA op Nyenrode. Deze ondernemers kunnen de mini-MBA zien als een verkorte opleiding, waarin hun blik op de wereld wordt verbreed.’

Piet Regnerus zegt dat veel ondernemers eerst terugschrikken, vooral door de Engelse termen die gebezigd worden. ‘Hrm en dat soort termen zijn hier minder of anders bekend. Maar we hebben ze duidelijk gemaakt dat je vooral van elkaar kunt leren als ondernemers. Ze moeten de stof op hun eigen bedrijf betrekken.’

Een blik in het cursusboek leert dat de cursist wel enig opleidingsniveau moet hebben, want er wordt razendsnel geschakeld van de Maslows behoeftenpiramide naar Manns managementmodel.

Veel ondernemers schrikken van de Engelse termen die tijdens de mini-MBA worden gebezigd



Paul Constandse wilde nooit de zaak van zijn ouders overnemen, maar een paar jaar geleden besloot de elektrotechnicus toch die stap te zetten. Zijn grote droom is het bedrijf in keukenarchitectuur verder uit bouwen en keukens in het hoge segment te verkopen. Tijdens de les maant docent De Vries hem de overdracht stante pede te regelen. ‘Je wilt iets anders dan je ouders. Zij vinden dat die oude computer nog best kan, terwijl jij wilt investeren. Doe het zo snel mogelijk en helemaal!’

Constandse is overdonderd

door het advies en zegt niets terug. Het heeft hem aan het denken gezet, zegt hij een paar dagen later. ‘Ik heb dat advies voor kennisgeving aangenomen, het is niet zo dat ik nu ineens op mijn strepen ga staan. Ik trek mijn eigen plan.’

Maar terugkijkend vond Constandse de avond wel inspirerend. ‘Dat het buiten “oorlog is” klopt wel hier in Leeuwarden, want er is hevige concurrentie onder de keukenverkopers.’ Hij doet mee aan de cursus om meer kennis op te doen over de overnamefase, in plaats van te leunen op de ervaring van zijn ouders.

Als de ondernemers willen, kunnen ze aan het eind van de cursus een echt marketingplan schrijven, dat door professionals beoordeeld wordt. Constandse gaat dat doen. ‘Een tienjarenplan, zoals de docent zei, is voor ons bedrijf te lang’, zegt hij. ‘Maar ik heb na de cursus nagedacht en ook al iets op papier gezet. Een vijfjarenplan is

Het belang van de Rabobank bij de MBA is dat de bedrijven van de deelnemers straks beter presteren

voor onze zaak beter geschikt.’

Jansma vraagt zich af op alle avonden even populair zijn. ‘Over een paar weken zijn de financiën aan de beurt. Daar heb ik een accountant voor, omdat ik liever andere dingen doe in het bedrijf.’

Tjalling van Balen vond de cursus verfrissend en motiverend. ‘Ik was al bezig met een paar ideeën voor een nieuw bedrijf. Door de cursus kan ik die beter vormgeven.’ Hij is sindsdien aan de slag gegaan om een bedrijfsplan en een strategische visie op papier te zetten. ‘Veel zaken weet ik wel onbewust, maar dankzij de cursus heb ik nu de kennis om dat onbewuste te benoemen.’

Het belang van de Rabobank bij het programma is dat de ondernemers straks beter geschoold zijn, en hun bedrijven beter presteren. ‘We zijn geen filantropische instelling als bank’, benadrukt directeur Dijkstra. Landelijk heeft de Rabobank de afgelopen jaren ongeveer 1500 ondernemers in de klas gehad. ‘We hopen dat bedrijven makkelijker kunnen innoveren als ze meer achtergrond hebben. Je kunt als ondernemer wel hard rennen, maar soms ga je de verkeerde kant op. De cursus kan je helpen de goeie kant uit te gaan.’

